

Istungidokument

A9-0184/2021

1.6.2021

RAPORT

avamere tuuleparkide ja muude taastuenergia süsteemide mõju kohta
kalandussektorile
(2019/2158(INI))

Kalanduskomisjon

Raportöör: Peter van Dalen

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI.....	13
TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS.....	16
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	21
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	22

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

avamere tuuleparkide ja muude taastuenergiasüsteemide mõju kohta kalandussektorile (2019/2158(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),
- võttes arvesse ELi elurikkuse strateegiat aastani 2030, mis esitati komisjoni 20. mai 2020. aasta teatises pealkirjaga „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020)0380),
- võttes arvesse komisjoni 2020. aasta mai soovitusi avamere tuuleparkide ja kalanduse positiivse vastastikuse mõju saavutamiseks,
- võttes arvesse komisjoni 2020. aasta sinise majanduse aruannet, mis avaldati 11. juunil 2020,
- võttes arvesse komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatist „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimanetraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“ (COM(2020)0562),
- võttes arvesse komisjoni 19. novembri 2020. aasta teatist „ELi strateegia avamere taastuenergia potentsiaali kasutamiseks kliimanetraalsuse saavutamise eesmärgil“ (COM(2020)0741),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiivi 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (merestrategie raamdirektiiv)¹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiivi 2014/89/EL, millega kehtestatakse mereruumi planeerimise raamistik²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta³,
- võttes arvesse 12. detsembril 2015 Pariisis toimunud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul (COP21) vastu võetud kokkulepet (Pariisi kokkulepe),
- võttes arvesse oma 16. jaanuari 2018. aasta resolutsiooni ookeanide rahvusvahelise majandamise kohta: meie ookeanide tulevikku hõlmav kava 2030. aastaks seatud

¹ ELT L 164, 25.6.2008, lk 19.

² [ELT L 257, 28.8.2014, lk 135.](#)

³ ELT L 328, 21.12.2018, lk 82.

kestliku arengu eesmärkide kontekstis⁴,

- võttes arvesse OSPARi andme- ja teabehaldussüsteemi kaardistamisteenuseid „EMODnet Human Activities Vessels Density Mapping – Service, 2019“ ja „Offshore Renewable Energy Developments – 2018“,
 - võttes arvesse Põhjamere nõuandekomisjoni 28. detsembri 2020. aasta nõuannet avamere tuuleparkide arendamise ja kalanduse vastastikuse mõju kohta,
 - võttes arvesse oma 8. oktoobri 2020. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimaseadus)⁵,
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni (PECH) tellitud uuringut avamere tuuleenergia ja muude mere taastuenergiaallikate kasutamise mõju kohta Euroopa kalandusele, mis avaldati 2020. aasta novembris,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 54,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamust,
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit (A9-0184/2021),
- A. arvestades, et EL püüab saavutada kliimanetraalsuse hiljemalt 2050. aastaks kooskõlas roheline kokkuleppe eesmärkidega; arvestades, et komisjon on teinud ettepaneku vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heidet 55 % võrra, samas kui parlament on nõudnud kasvuhoonegaaside heite vähendamist 2030. aastaks 60 % võrra; arvestades, et avamere taastuenergia on üks võimalus, mida liikmesriigid saavad selle eesmärgi saavutamiseks kasutada; arvestades, et sellel peaks olema keskne roll nende eesmärkide saavutamisel integreeritud lähenemisviisi kaudu, milles võetakse arvesse kestlikkuse kolme sammast;
- B. arvestades, et aluslepingute kohaselt vastutab EL varustuskindluse tagamise eest ning liikmesriigid vastutavad oma energiavarustuse struktuuri ja energiaallikate valiku kindlaksmääramise eest, järgides samal ajal ELi 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärke;
- C. arvestades, et komisjoni hinnangul kaetakse 2050. aastal 30 % ELi elektrinõudlusest avamere tuuleenergia abil, mis vastab eesmärgile saavutada EL-27s avamere tuuleenergia tootmisvõimsuse tõus praeguselt 12 GW-lt 300 GW-ni 2050. aastal; arvestades, et komisjoni hinnangul jõuab nõudlus 2050. aastaks 40 GW-ni ookeanienergia võimsusest;
- D. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 194 kohaselt peab liidu energiapoliitika tagama energiaturu toimimise ja energiaga varustamise kindluse ning edendama energia tõhusat kasutamist ja säästmist, taastuvate energiaallikate väljaarendamist ning energiavõrkude sidumist; arvestades, et liikmesriikide energiaallikate jaotuse määramine on riikide pädevuses ja seetõttu on energiaallikate

⁴ ELT C 458, 19.12.2018, lk 9.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0253.

jaotus väga mitmekesine;

- E. arvestades, et Põhjamerelt (Põhjameri, Läänemeri ja Atlandi ookeani kirdeosa) pärineb üle 85 % kogu avamere tuuleenergia tootmisvõimsusest EL-27 vetes;
- F. arvestades, et liikmesriikide ja Euroopa merepiirkondade geograafilised omadused on ELis väga erinevad; arvestades, et avamere tuuleparkide ja muude taastuvenergiasüsteemide arendamine on praegu koondunud Põhjamerre ja Läänemerre, kus tingimused on soodsamad; arvestades, et edaspidi on avamere taastuvenergiarajatiste loomise või nende mahu või võimsuse suurendamise võimalused või soovituslikkus igas vesikonnas ja liikmesriigis samuti väga erinevad;
- G. arvestades, et ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingus lepiti kokku, et ELi kalalaevadel on jätkuvalt vastastikune juurdepääs Ühendkuningriigi vetele ja seega kasutavad nad ka edaspidi ühiselt Euroopa mereala, kus on praegu 110 avamere tuuleparki, milles on üle 5000 tuulegeneraatori;
- H. arvestades, et tuuleenergia tarnimine võib muutuvate ilmastikutingimuste tõttu olla ebakorrapärane ja ebastabiilne;
- I. arvestades, et tuuleenergia salvestamise võimalused on endiselt väga piiratud;
- J. arvestades, et muudel avamere taastuvatel energiaallikatel, nagu loodete tehnoloogia ja soojusel põhinev tehnoloogia, fotoelektrilised ujuvrajatised ja vetikate kasutamine biokütuste tootmiseks, on komisjoni avamere taastuvenergia strateegias oluline roll, kuigi praegu ei ole suuremahulisi rajatisi kasutusel; arvestades, et need võivad aidata saavutada kliimanetraalsust ja tugevdada Euroopa juhtpositsiooni ning luua uusi töökohti; arvestades, et on vaja jätkata teadusuuringuid ja innovatsiooni, kuna muud avamere taastuvad energiaallikad võivad olla paljulubavad ja mõnes valdkonnas asjakohasemad ning avaldada kalapüügile, kalavarudele ja merekeskkonnale vähem mõju;
- K. arvestades, et avamere tuulegeneraatorite keskmine olelusring on 25–30 aastat; arvestades, et siiani on kasutusest kõrvaldatud väga vähe generaatoreid ja ringlussevõtt on endiselt väga keeruline, ringlusse võetakse 85–90 % osadeks lahti võetud tuulegeneraatorist; arvestades, et ringmajandusel ja olelusringipõhisel lähenemisviisil põhinev pikaajaline visioon on vajalik, et hinnata projekti lõpus mõju muule tegevusele, nagu kalapüük, ning kohalikele kogukondadele ja ökosüsteemidele; arvestades, et ökodisain konkreetsete materjalide kasutamise ja taristu kavandamise kaudu võib edendada kohaliku elurikkuse arengut; arvestades, et ringlussevõtu meetodeid või taristu säilitamist tehisrahudena tuleb hinnata projekti väljatöötamise varases etapis;
- L. arvestades, et kõige kulutasuvam ja ruumisäästlikum viis 2050. aasta avamere suutlikkuse eesmärgi saavutamiseks oleks sama mereruumi mitmekordne kasutamine eri sektorites, kaaludes kaasneva kasu lähenemisviisi, mille kohaselt iga tegevus saab kasu teisest tegevusest, kuna tegevusalade koosseksisteerimine võib olla keskkonna ja sotsiaal-majandusliku kasu mõttes positiivne;
- M. arvestades, et mereruumi eri kasutusviiside vahel on kasvav konkurents, mis toob sageli kaasa ilmse ajaloolise, kultuurilise, sotsiaalse ja majandusliku väärtusega tegevuse, näiteks kalapüügi, ajaloolise kasutuse tähelepanuta jätmise;

- N. arvestades, et mereala ruumilise planeerimise direktiivis (2014/89/EL) on sätestatud, et liikmesriigid peavad võtma arvesse selliste tegevusalade ja kasutusviiside koostoimet nagu vesiviljelus, kalapüük ning taastuenergia tootmise rajatised ja infrastruktuurid, samuti merekaablid, edendama sobivate tegevuste kooseksisteerimist ning kohaldama ökosüsteemipõhist lähenemisviisi;
- O. arvestades, et mereala ruumiliste planeeringutega peaksid liikmesriigid püüdma toetada mereliste energeetikasektorite, merevedude ning kalandus- ja vesiviljelussektori säästvat arengut ning kaitsta, säilitada ja parandada keskkonda, sealhulgas suurendada selle vastupanuvõimet kliimamuutuse mõjudele; arvestades, et sellega seoses tuleks erilist tähelepanu pöörata kalanduse ja vesiviljeluse huvidele ning neid ei tohiks kõrvale jätta, kui liikmesriigid jätkavad oma tööd ja muudavad riiklikke mereala ruumilisi planeeringuid;
- P. arvestades, et komisjoni ettepanekus ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia kohta märgitakse, et „EL seab esikohale lahendused, mis on seotud näiteks ookeanienergia, avamere tuuleparkide (mis võimaldavad ka kalavarudel taastuda) [...] kasutusele võtmisega“, samal ajal kui sisepoliitika peadirektoraadi hiljutisest uuringust⁶ selgub, et „avamere taastuenergia rajatistest tulenevat võimalikku kasu kalandusele ei mõisteta veel hästi ja empiirilisi tõendeid veel pole“;
- Q. arvestades, et komisjon kutsus oma teatises „ELi strateegia avamere taastuenergia potentsiaali kasutamiseks kliimanetraalsuse saavutamise eesmärgil“ ametiasutusi üles kavandama avamere taastuenergia kasutuselevõttu pikas perspektiivis ja varases etapis, hinnates selle keskkonnaalast, sotsiaalset ja majanduslikku kestlikkust, tagades kooseksisteerimise muu tegevusega, nagu kalandus ja vesiviljelus, ning tagades, et üldsus aktsepteerib kavandatu kasutuselevõttu;
- R. arvestades, et kalandusel on SKP-le suhteliselt väike mõju; arvestades, et see on paljudes liikmesriikides kalapüügiga tegelevate kogukondade jaoks äärmiselt oluline;
- S. arvestades, et umbes 80 % kõigist ELi kalalaevadest on väikelaevad, millest suurem osa on põlvkondadepikkuse ajalooga pereettevõtted, mis tegutsevad peamiselt rannikuvetes;
- T. arvestades, et praeguste ja tulevaste avamere taastuenergia arenduste kumuleerumisel on suurim mõju põhjalähedaste liikide ja koorikloomade püügiga tegelevatele kalalaevadele;
- U. arvestades, et avamere energiakasutus nõuab keskkonnakaitse ning kalanduse ja muu majandustegevuse kestliku arengu tagamist, kuid eeldab ühist planeerimist ja kumulatiivse mõju, sealhulgas sotsiaal-majanduslike mõjude põhjalikku hindamist;
- V. arvestades, et on vaja täiendavaid teadusuuringuid, mis käsitlevad avamere tuuleparkide ja muude avamere taastuenergia süsteemide mõju merekeskkonnale ja kalavarudele;
- W. arvestades, et Euroopa Parlament nõuab, et liidu 2030. aasta kliimaeesmärk peab olema vähendada kogu majandust hõlmavaid kasvuhoonegaaside heitkoguseid 1990. aastaga

⁶ Uuring „Impact of the use of offshore wind and other marine renewables on European fisheries“ (Avamere tuuleenergia ja muude mere taastuenergiaallikate kasutamise mõju Euroopa kalandusele), Euroopa Parlamendi sisepoliitika peadirektoraat, poliitikaosakond B – struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika, 12. november 2020.

võrreldes 60 %;

- X. arvestades, et vaja on uurida ELi avamere tuuleenergia ressursse ja edendada mere taastuvenergia projekte viisil, mis on kooskõlas mereruumi muude kasutusviisidega, eelkõige kalandusega, püüdes samal ajal saavutada koostoimet ja kaitstes elurikkust;
- Y. arvestades, et kalapüügitavade seire ja empiiriline analüüs enne ja pärast avamere tuulepargi ehitamist ning selle ajal on oluline, et saavutada parem arusaam kooseksisteerimisest;
- Z. arvestades, et avamere taastuvenergiaseadmete alused võivad ligi meelitada mereelustikku ja neil võib olla tehisrahu efekt;
- AA. arvestades, et Rahvusvaheline Hüdrograafiaorganisatsioon (IHO) soovib riskide vähendamiseks vältida kalapüüki vähemalt 0,25 meremiili (463 meetri) kaugusel merekaabli mõlemast küljest;
 - 1. toonitab vajadust vältida avamere tuulegeneraatorite võimalikku pikaajalist negatiivset mõju teatavatele ökosüsteemidele, kalavarudele ja elurikkusele ning sellest tulenevalt kalandusele tervikuna; rõhutab, et nende arendamisel on vaja olelusringipõhist lähenemisviisi, alates ehitamisest kuni käitamise ja dekomisjoneerimiseni, ning rõhutab seetõttu, kui olulised on põhjalikud ja üksikasjalikud uuringud, et hinnata olemasolevate avamere tuulegeneraatorite mõju;
 - 2. rõhutab, et avamere taastuvenergiat tuleks võtta kasutusele viisil, mis loob võimalusi muuks tegevuseks, mis toovad paralleelselt keskkonnaalast, sotsiaalset ja majanduslikku kasu, tagades seega kasu ka kaluritele ja kohalikele kogukondadele;
 - 3. hoiatab, et avamere taastuvenergia on säästev ainult siis, kui sellel ei ole negatiivset mõju keskkonnale ning majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele, eriti kalandusest sõltuvates piirkondades;
 - 4. on mures selle pärast, et puuduvad teadusuuringud avamere tuulegeneraatorite dekomisjoneerimise ja dekomisjoneerimise keskkonnamõju kohta;
 - 5. kinnitab, et liikmesriigi pädevusse jääb otsustamine riikliku energiaallikate jaotuse ja tehnoloogia üle;
 - 6. rõhutab, et taastuvenergia ja energiatõhusus on heitevaba majanduse saavutamise peamised edasiviivad jõud; rõhutab, et 2030. aasta taastuvenergia eesmärgi täitmiseks tuleb vastavalt suurendada avamere taastuvenergia taristu võimsust ja tootmist;
 - 7. toonitab taastuvvesiniku, sealhulgas tuule- ja päikeseenergia olulist potentsiaali liidu kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamisel;
 - 8. rõhutab, et ujuvaid tuuleparke on võimalik arendada süvamerealadel, mis laiendab tuuleenergia arendamise teostatavuse tsooni, vähendades samal ajal selle nähtavust kaldalt; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles toetama sellise säästva ujuva avamere tuuleenergia tehnoloogia kasutuselevõttu ja turustamist, mis vähendab veelgi mõju kalandusele;

9. rõhutab, et avamere tuuleparkide ulatusliku kasutuselevõtu riske tuleb minimeerida, sest see võib kahjustada merebasseini füüsilist toimimist, eelkõige merehoovusi ja õhuvoolu, mis võib aidata kaasa vertikaalselt kihistunud veesamba segunemisele ja sellest tulenevalt mõjutada toitainete ringlust, lainete tekkimist, loodete amplituudi ja merepõhja setete ärakannet, ja et sellist mõju tuleb tähelepanelikult jälgida, samal ajal kui pöörlevate labade tekitatav infraheli võib kalu ja mereimetajaid avamere tuuleparkidest eemale peletada ning merekaablitest tulenevatel elektromagnetväljadel ja rammimisest tuleneval veealusel müral võib olla tõsine negatiivne mõju koorikloomadele ja mereelustikule; rõhutab sellega seoses vajadust edasiarendamise ja uurimise järele, kuidas neid negatiivseid mõjusid vältida ja leevendada;
10. märgib, kui oluline on avameretegevuse kavandamis-, käitamis- ja dekomisjoneerimisetappides rakendada parimaid tavasid ökosüsteemidele tekitatava kahju minimeerimiseks ja leevendamiseks;
11. on seisukohal, et mere taastuenergia tootmisüksuste paigaldamine peab olema lisatud iga riigi arengustrateegiasse ja energiasõltumatusesse ning neile vastama, olles samal ajal kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidega;
12. toonitab, kui oluline on võtta arvesse nende piirkondade morfoloogilisi ja geograafilisi iseärasusi, kus tuleb luua avamere tuuleparke;
13. on seisukohal, et avamere taastuenergia tootmise taristu rajamise otsused peaksid põhinema parimatel teaduslikel hinnangutel sellega seotud mõju kohta ning kaasama kõik sidusrühmad, eelkõige seotud kalurikogukonnad ja nende organisatsioonid, täis ehitatavate alade kasutamisse;
14. rõhutab vajadust uurida võimalikke mõjusid, näiteks avamere taastuenergiasüsteemide tehisrahu mõju mereelustikule ja kalandusele, mis võib piirduda käitamisetaapiga, ning seda, kuidas saab dekomisjoneerida nii, et sellest saadav kasu ei pruugi olla ajutine; toonitab, et kui avamere tuulepargid kasutusest kõrvaldatakse, tuleb need alad jätta seisundisse, mis võimaldab kalapüüki, kui see oli lubatud enne ehitamist või käitamisetaapis, ning mis kaitseb ja austab keskkonda;
15. osutab vajadusele võtta avamere tuuleparkide kasutamisel arvesse merepõhja omadusi, et mitte ehitada taristut sinna, kus see võiks kohalikku elupaika ja ökosüsteemi muuta;
16. teeb ettepaneku hinnata avamere tuuleparkide kombineerimist merekaitsealadega ja integreerimist nendesse, võttes arvesse selgelt kindlaks määratud elupaikade ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse eesmärke, sealhulgas kalavarudega seotud eesmärke; rõhutab, et nendes merekaitsealades tuleks luua korralduskomiteed, et saavutada tegevusalade parem koosseksisteerimine, ning et merekaitsealade eest vastutav asjaomane pädev asutus peab selle heaks kiitma;
17. rõhutab, et avamere tuulepargid tuleks võimaluse korral paigutada piirkondadesse, kus kalapüük ei ole lubatud, et minimeerida negatiivset mõju kalatööstusele;
18. märgib, et avamere tuuleparkidel võib olla mõju kalandusele, muutes kaubanduslikul eesmärgil püütud mereliikide ruumilist jaotust ja arvukust, samuti nende sulgemise tõttu ohutusega seotud põhjustel või muutes püügitegevust või -meetodit, näiteks aktiivsest passiivseks;

19. nõuab dialoogi ja koostöö alustamist kaluritega protsessi varases etapis; rõhutab vajadust võtta arvesse kohalikke ökosüsteeme ja kohaliku kogukonna eripära; toonitab, et kaluritele tuleb maksta nõuetekohast hüvitist, kui avamere tuuleparkide asutamine mõjutab nende tegevust;
20. võtab teadmiseks asjaolu, et komisjoni teatises elurikkuse strateegia kohta aastani 2030 märgitakse, et „EL seab esikohale lahendused, mis on seotud näiteks ookeanienergia, avamere tuuleparkide (mis võimaldavad ka kalavarudel taastuda) ... kasutusele võtmisega“, ning et kaalutakse võimalust kombineerida avamere tuuleparke ja kaitsealasid;
21. rõhutab, et avamere tuuleparkide keskkonna-, sotsiaalne ja majanduslik mõju sõltub kohaspetsiifilistest tingimustest, ökosüsteemidest ja inimtegevusest, ning et sidusrühmade koostöö avamere tuuleparkide kavandamisel, rakendamisel ja majandamisel on ühist huvi pakkuvate küsimuste lahendamisel keskse tähtsusega;
22. märgib, et väikesemahulise, rannapüügi ja rannalähedase kalapüügi sektorile võib langeda nende avamere taastuenergia tootmisüksuste paigaldamise mõju suurim osa, arvestades nende suhtelist lähedust rannikule;
23. rõhutab, et ümberpaiknemine mõjutaks eelkõige väikesemahulise kalapüügi ja rannapüügi ettevõtteid, kuna neil ei pruugi olla võimalik liikuda kaugematesse püügipiirkondadesse ega muuta püügiviisi, eriti juhul, kui avamere tuulepargid asuvad territoriaalvetes (12 meremiili kaugusel rannikust); nõuab viimase võimalusena asjakohast hüvitamist;
24. rõhutab vajadust lihtsustada kindlustuse kättesaadavust kalalaevadele, mis tegutsevad avamere tuuleparkidega piirkondades või sõidavad neist läbi, kuna praegu on see väga problemaatiline kalalaevade kindlustuspoliiside pakutava ebapiisava hüvitamistaseme tõttu;
25. juhib tähelepanu sellele, et mis tahes piirangud juurdepääsul traditsioonilistele püügipiirkondadele mõjutavad otseselt ELi rannikuäärsete liikmesriikide kalurite elatusvahendeid ja sõltuvaid töökohti kaldal; rõhutab seetõttu, et vajaduse korral tuleks viimase abinõuna maksta asjakohast hüvitist; juhib lisaks tähelepanu sellele, et juurdepääsupiirangud võivad kahjustada vastutustundlikku ja kestlikku toiduga kindlustatust;
26. kutsub liikmesriike üles määrama kooskõlas mereala ruumilise planeerimise sätetega kohalike kalurite spetsiifilised ajaloolised ja traditsioonilised püügipiirkonnad piirkondadeks, mis peavad olema avamere taastuenergiaallikatest priid;
27. rõhutab, et avamere taastuvate energiaallikate ja kalanduse kattuvuse analüüs näitab, et ruumilise konflikti potentsiaal teatavates Euroopa merepiirkondades suureneb lähiaastatel järsult; rõhutab sellega seoses, et vaja on varajast ruumilist planeerimist, mis hõlmaks kõiki asjaomaseid sidusrühmi nii seoses avamere tuuleparkide paigutamise kui ka üldplaaniga; nõuab tõhusat osalemist, dialoogide ja võrgustike loomist varajases etapis, et vähendada ja vältida konflikte;
28. rõhutab, et praegu on mõned näited (aktiivse või passiivse) kalapüügi alasest koostööst avamere tuuleparkidega piirkondades; rõhutab, et avamere tuuleparkide ühine

kavandamine, et kombineerida neid muude kasutusviisidega, võib vähendada võimalikku mõju kalandusele, tugevdada suhteid mitmesuguste asjaomaste sektorite vahel ja võimaldada nendevahelist kasulikku koostööd;

29. tunnistab võimalusi vesiviljelus- ja vetikakasvatuseks ning passiivseks kalapüügiks avamere tuuleparkide piirkondades; rõhutab siiski, et nende ökoloogilise mõju ja majandusliku potentsiaali hindamiseks on vaja rohkem teadusuuringuid;
30. on mures tõsiasja pärast, et olenemata kalapüügi keeldudest ja piirangutest, isegi kui juurdepääs on lubatud, väldivad kalurid avamere tuuleparkide piirkonnas kalapüüki juhuslike kahjustuste, võrkude rebenemise ja püügivahendite kaotamise ohu tõttu ning et seetõttu on hirm võimaliku vastutuse ees üks kooseksisteerimist takistavatest murekohtadest;
31. rõhutab, et äärepoolseimate piirkondade ja saarte energiaallikate jaotus sõltub suurel määral fossiilkütuste impordist, olenemata nende kohalikest iseärasustest, mis soodustavad taastuvate energiaallikate arengut; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles pöörama erilist tähelepanu ja eraldama spetsiaalseid rahalisi vahendeid avamere taastuenergia arendamiseks nendel territooriumidel, et vähendada sõltuvust fossiilkütustest;
32. tunnistab ujuvate avamere tuulegeneraatorite potentsiaali, mis loovad võimalusi rajatisteks sügava veega piirkondades ning asuvad rannajoonest kaugemal, millel on väiksem visuaalne mõju ja väiksem ruumiline kattuvus püügipiirkondadega;
33. rõhutab, et avamere tuulegeneraatorite dekomisjoneerimine ei tohi avaldada püsivat keskkonnamõju ega ohustada kalalaevu merepõhjaaluse taristu jäänuuste tõttu; juhib lisaks tähelepanu sellele, et ringlussevõtu meetodeid tuleks edasi arendada, et keskkonnamõju vähendada; on seisukohal, et on oluline tagada, et avamere tuuleparke ehitataks ainult juhul, kui avamere tuulegeneraatorite olemusliku protsessides kasutatakse integreeritud lähenemisviisi, mis tähendab, et algusest peale on selge, kuidas avamere tuulegeneraatoreid saab kestlikult projekteerida, ehitada, kasutada, dekomisjoneerida ja ringlusse võtta; rõhutab samuti, et dekomisjoneerimise strateegiad, mis näevad ette rajatiste alternatiivset tulevast kasutust või kõrvaldamist, tuleb algusest peale integreerida projekteerimis- ja paigalduskavadesse ning et ringmajanduse põhimõtete järgimiseks tuleb arvestada pikaajalise kestliku mõjuga;
34. nõuab tungivald sellise rahvusvahelise standardi loomist, milles määratakse kindlaks, kuidas generaatoreid dekomisjoneerida, ning milles antakse põhjalik ülevaade dekomisjoneerimise reeglitest ja normidest, järgides samal ajal ringmajanduse põhimõtteid;
35. rõhutab, et tuleks kehtestada rahastamiskord, et katta pikaajalised riskid, mis tulenevad avamerel mahajäetud taristust, mis võidakse kõrvaldada, et kalapüügiga saaks ohutult jätkata;
36. rõhutab, et mis tahes merepõhjaaluse taristu suhtes, mis on maha jäetud, tuleks kohaldada asjakohast järelevalvet;
37. toonitab, et hiljutistes empiirilistes uuringutes ei ole avamere taastuenergia majanduslikku, sotsiaal-majanduslikku ja sotsiaal-kultuurilist mõju kalandusele

hinnatud; nõuab seetõttu tungivald, et komisjon viiks lisaks keskkonnamõju uurimisele läbi lisauuringuid, et hinnata avamere taastuvatesse energiaallikatesse investeerimise võimalikku majanduslikku ja sotsiaalset mõju kalandusele ning teha kindlaks sobivad viisid nende negatiivsete mõjude ületamiseks;

38. rõhutab, et vaja on standardseid seireprogramme ja püügikoormuse andmete ühtlustamist, et võimaldada avamere taastuenergia kasutamise laiendamiseks seotud kumulatiivse ökoloogilise ja sotsiaal-majandusliku ning keskkonnamõju hindamist, ning et parandada tuleb andmete ühilduvust ja võrreldavust;
39. teeb ettepaneku, et liikmesriigid suurendaksid koordineerimist avamere tuuleparkide alaste uuringute valdkonnas, et hõlbustada uurimistulemuste ja -andmete kogumist ja vahetamist ning parimate tavade vahetamist; tuleb meelde, et avamere tuuleenergia on üks kõige arenenumaid tehnoloogiaid, kuid et teised taastuenergiastandardid võivad olla paljulubavad ja teatavatel juhtudel asjakohasemad mõnes piirkonnas, kus toimub kalandustegevus, ning avaldada seega majanduslikele, sotsiaalsetele ja keskkonnaalastele aspektidele vähem kahjulikku mõju; toonitab sellega seoses teadus- ja arendustegevusse tehtavate investeeringute suurendamise tähtsust;
40. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles parandama piiriülest koostööd mereala ruumilisel planeerimisel, sealhulgas Ühendkuningriigi kui Euroopa suurima avamere tuuleenergia tootjaga, et leida lahendusi ühistele probleemidele, integreerida elektriühendusi ja õppida parimatest tavadest;
41. märgib, et mereala ruumilisel planeerimisel peab olema keskne roll, eristades iga merepiirkonda selle omaduste alusel, ning et selles tuleb rohkem rõhku panna ühiskasutusvõimaluste ja avamere tuuleparkide mitmeotstarbelise kasutamise saavutamise hindamisele, mis on ülimalt oluline, et saavutada säästva kalanduse, vesiviljeluse ja avamereenergia sektoris mõlemale poolele kasulik olukord, ning kaasata kalandus otsustusprotsessidesse tõhusalt osalema, vastandina liiga ebamäärastele mõistetele „konsulteerimine“ ja „vaatlejad“, täites varem võetud kohustusi ja lahendades kasutusel ilmnunud vastuolusid;
42. kutsub liikmesriike kui mereala ruumilise planeerimise pädevaid asutusi seoses nende jätkuva töö ja riiklike mereala ruumiliste planeeringute hilisema läbivaatamisega üles võtma arvesse vajadust tagada, et välditakse avamere tuulegeneraatorite negatiivset mõju kalandusele ja et need paigutataks seetõttu püügipiirkondadest eemale;
43. edendab ökosüsteemil põhineva lähenemisviisi kohaldamist mereala ruumilises planeerimises, et luua süsteempõhine raamistik mereökosüsteemide mõistmiseks ja haldamiseks ning nende koostoimeks sotsiaal-majandusliku tegevusega;
44. toonitab, kui olulised on kogukonna energiatootmissüsteemid, mis võimaldavad rannikukogukondadel ja kooperatiividel, sealhulgas kaluritel, toota ise elektrit ja reinvesteerida tulu kogukonda;
45. rõhutab, et avamere tuuleparke tuleks ehitada üksnes juhul, kui on tagatud, et sellel puudub negatiivne keskkonna- ja ökoloogiline ning majanduslik, sotsiaal-majanduslik ja sotsiaal-kultuuriline mõju kaluritele ja vesiviljelejatele kooskõlas sinise majanduse ja Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidega;

46. nõuab tungivalt, et liikmesriigid võtaksid oma energiaallikate jaotuse kindlaksmääramisel arvesse avamere taastuenergia mõju mereökosüsteemile ja kalandusele;
47. nõuab tungivalt, et liikmesriigid jätkaksid tööd ka muude taastuenergia liikide arendamiseks ja kasutamiseks;
48. palub komisjonil viia läbi mõju hindamise, et uurida avamere tuuleparkide rajatiste ehitamise eeldatavaid majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnavalaseid tagajärgi seal, kus on tõenäoline nende rajatiste sattumine konflikti nii kalandussektoriga kui ka mereelustiku kestlikkusega;
49. rõhutab, et avamere keskkonnas ja majanduses tegutsevate sektorite vaheline koostöö on ka õiglase ülemineku tõekehjõud; kutsub komisjoni üles hindama algatusi, mis stimuleerivad kohalikku majandust ja majandustegevust avamerel ning leidma sektoritevahelise sünergia, mis võib olla tulevikukindla majanduse taastumise alus;
50. toonitab, et juba on näiteid kalandussektori ja avamere tuuleenergia sektori kooseksisteerimisest ning et neid kogemusi tuleks kasutada parimate võimalike tavade leidmiseks ja jagamiseks kogu meretaristu olelusringi jooksul;
51. rõhutab, et sidusrühmadel peaks olema õigus mereruumi planeerimises osaleda ja selles kaasa rääkida;
52. rõhutab, et varajane, õiglane, tulemuslik ja jätkuv konsulteerimine sidusrühmadega ja nende – eelkõige kalurite ja vesiviljelejate – osalemine, läbipaistvate suuniste loomine ja kompensatsiooni maksmine võiksid leevendada konfliktipotentsiaali ning luua kalandusele ja avamere taastuenergiatele võrdsed võimalused;
53. nõuab, et EL edendaks ja toetaks avamere tuuleparke oma välistegevuses, eelkõige kolmandate riikidega, kus juurdepääs energiale on endiselt ebaühtlane ja piiratud, kooskõlas roheline kokkuleppe eesmärkidega;
54. rõhutab, et kui otsused tuleb teha enne, kui vajalikud andmed või teave on teatavaks saanud, tuleks kohaldada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 191 lõike 2 kohast ettevaatusprintsipi;
55. märgib, et ELi tasandil võib olla vaja lisameetmeid, sealhulgas õigusakte, arvestades, et tõendid osutavad sellele, et liikmesriikide mereala ruumiline planeerimine ei taga kalurite ja muude sidusrühmade õiglast kaasamist ning vajaduse korral kalandusettevõtjate hüvitamist;
56. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tagaksid, et mereala ruumilised planeeringud kindlustaksid kalandusettevõtjate õiglase kaasamise ja nende tegevuse kestliku jätkumise ning kajastaksid õiglaselt kalurite, merikarpide ja vähiliste korjajate ja vesiviljelejate õigustatud huve;
57. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Euroopa Liit üritab saada 2050. aastaks kliimaneutraalseks, mis on Euroopa rohelises kokkuleppes kindlaks määratud eesmärk. Selle eesmärgi saavutamiseks on Euroopa Komisjon seadnud EL-27 avamere tuuleenergia võimsusele ambitsioonikad eesmärgid: praeguselt 12 GW-lt vähemalt 60 GW-ni 2030. aastal kuni 300 GW-ni 2050. aastal. Euroopa Komisjoni andmetel tuleks 30 % tulevase elektrinõudlusest katta avamere tuuleenergia abil.

Põhjameri, Läänemeri ja Atlandi ookean moodustavad üle 85 % kogu avamere tuuleenergia tootmisvõimsusest Euroopa vetes. Tänu headele tuuleressurssidele ja madalatele vetele on Põhjameri avamere tuuleenergia jaoks kõige atraktiivsem merebassein. Kuigi Ühendkuningriik on Euroopa Liidust lahkunud, on ELi kalalaevadel jätkuvalt juurdepääs Ühendkuningriigi vetele ja seega kasutavad nad Euroopa vetes ühiselt mereala, kus on praegu 110 avamere tuuleparki, milles on üle 5000 tuulegeneraatori.

Muu avamere taastuenergia, nagu lainete või mereloodete energia seadmete tootmisvõimsus EL-27 vetes on praegu 13 MW. Kuigi tundub, et nendel energiaseadmetel on üsna suur potentsiaal, on raportöör arvamusel, et Euroopa Komisjoni avamere taastuenergia strateegias seatud võimsuseesmärk 40 GW (tegur 3077!) 2050. aastaks näib olevat liiga ambitsioonikas ja ebarealistlik.

Täiendav ruumivajadus 2050. aasta avamere tuuleenergia võimsuseesmärkide saavutamiseks suurendab nõutava mereruumi suurust koefitsiendi 15 võrra. Avamere tuuleenergiatööstuse sõnul oleks nende eesmärkide saavutamiseks nii kulude kui ruumikasutuse seisukohast kõige tõhusam kasutada sama mereruumi mitmel otstarbel. Seetõttu peab mereala ruumilisel planeerimisel olema selle kooseksisteerimise saavutamisel otsustav roll. Nagu on sätestatud mereala ruumilise planeerimise direktiivis (2014/89/EL), püüavad liikmesriigid toetada mereliste energeetikasektorite, meretranspordi ning kalandus- ja vesiviljelussektori kestlikku arengut. Kahjuks on kalapüük avamere tuuleparkide alal enamikus liikmesriikides praegu piiratud või keelatud. Isegi riikides, kus kalalaevade juurdepääs on lubatud, väldivad kalurid avamere tuulepargis kalapüüki juhuslike kahjustuste, laevade kokkupõrgete, võrkude rebenemise ja püügivahendite kaotamise ohu tõttu. Samuti on tuuleparkides tegutsevate kalalaevade kindlustamine on väga problemaatiline, kuna üldjuhul ei ole kaluritele taskukohane oma laeva ja laevapere kindlustamine tuuleparkides tegutsemiseks. Seetõttu on kalurite tegevus ilma kindlustuseta sama hästi kui keelatud. Kindlustuse puhul võivad aga need kindlustusmaksed olla märkimisväärsed.

Raportöör rõhutab vajadust alternatiivsete energiasüsteemide järele, et liikuda rohelise kokkuleppe eesmärkide suunas. Avamere tuuleparkide ehitusel, käitamisel ja kasutusest kõrvaldamisel on siiski mõju merepõhjale, mereelustikule ja bioloogilisele mitmekesisusele. Negatiivne mõju võib ilmneda avamere tuulegeneraatori kogu olelusringi jooksul.

Püsivate pidevate elektromagnetväljade mõju võib muuta elektritundlike ja magnetväljade suhtes tundlike liikide käitumist. See võib viia kunstlike tõkete tekkimiseni merepõhjas. Põhja- ja põhjalähedased liigid puutuvad merepõhja kaablitega seoses elektromagnetväljadega rohkem kokku kui pelaagilised liigid, kuid osa avamere tuulegeneraatorite kaablid on veesamba keskosas ja võivad seetõttu mõjutada ka pelaagilisi liike. Kaabli süvistamine ei leevenda võimalikku tugevat elektromagnetvälja mõju, sest üldiselt läbib magnetväli

merepõhja.

Veealuse müra mõju on tõendatud, peamiselt mõjutab see kalu ja mereimetajaid ning avaldub peamiselt ehitusetapis. Rammimise müra ja kivikindlustuse paigaldamine võivad põhjustada mereliikidele suure raadiuses ajutist või püsivat kuulmiskahjustust ning selle tagajärjel orienteerumisvõime kaotust, see aga takistaks kaladel toidu leidmist, kasvu- ja kudemisaladele jõudmist ning kaaslase leidmist. Müra ja eri sageduste, sealhulgas infraheli mõju kaladele pargi käitamisperioodil võib sõltuda kalade liikidest ja nende vanusest. Heli bioloogiline mõju ja paljude liikide reaktsioon ei ole veel teada. Kuigi kasutatakse müra vähendamise meetmeid, nagu mullkardin, ning madala müratasemega paigaldustehnoloogiad, nagu vibrorammimine, esineb teadusuuringutes endiselt märkimisväärseid lünki.

Samas kui kõvad struktuurid üldiselt meelitavad kalu ligi, võib avamere tuuleparkide vundamentidel olla nn tehisrahu efekt. Kui avamere tuuleparki rajades piirkonda hoolikalt valida, võib see kalavarude majandamise algatustele kasuks tulla. Võimalikust rahuefektist saadavasse kasusse tuleb siiski suhtuda ettevaatlikult, sest tuulegeneraatorite kasutusest kõrvaldamine muudab selle kasuliku mõju tõenäoliselt üksnes ajutiseks.

Avamere tuulegeneraatorite keskmine olelusring on 25–30 aastat, seega on neid kasutusest kõrvaldatud veel väga vähe. Sellest tulenevalt on praegu väga vähe teaduslikke tõendeid ökosüsteemile avalduva mõju kohta avamere tuulegeneraatorite demonteerimise ja kasutusest kõrvaldamise ajal ning nende komponentide ringlussevõetavuse kohta.

Peale ökoloogilise ja keskkonnamõju ning mõju mereelustikule ei ole hiljutistes empiirilistes uuringutes avamere taastuvenergia majanduslikku ja sotsiaal-kultuurilist mõju kalandusele hinnatud.

Avamere tuulepargi mõju võib olla kaudne, sest võib muuta kaubanduslikul eesmärgil püütud ja muude mereliikide ruumilist jaotust ja arvukust. Otsene mõju võib olla avamere tuuleparkide sulgemine ohutusega seotud põhjustel või mõju püügitegevusele: püügiviisi muutus (aktiivsest passiivseks), püügiintensiivsuse vähenemine või püügitegevuse ümberpaiknemine.

Ümberpaiknemine mõjutab eriti väikesemahulist kalapüüki, kuna kaluritel ei ole võimalik liikuda kaugematesse püügipiirkondadesse ega muuta püügiviisi. Enamik dünaamilisi püügitoiminguid tehakse kalda lähedal, samuti paiknevad seal merepõhja kinnitatud avamere tuulepargid.

Ujuvate avamere tuulegeneraatorite arendamine avab võimalusi rannikuvetest välja jäävatel aladel sügavusega üle 100 m ja laiendab seega olemasolevat arendamisruumi Atlandi ookeani põhjaosas ja Vahemerel.

Kalapüügiks on vaja ruumi ning mis tahes piirangud juurdepääsul traditsioonilistele püügipiirkondadele, arvestades kasvavat konkurentsi teiste sinise majanduse sektoritega, mõjutavad otseselt ELi kalurite elatusvahendeid, sõltuvaid töökohti kaldal ning ehk kõige olulisemalt vastutustundlikku ja kestlikku toiduga kindlustatust.

Lisaks on raportöör arvamusel, et avamere tuuleparkide ja merekaitsealade ühendamist tuleks täiendavalt uurida. Nagu komisjoni teatises ELi elurikkuse strateegia kohta aastani 2030 on kirjeldatud kõigile kasuliku lahendusena, et „EL seab esikohale lahendused, mis on seotud näiteks ookeanienergia, avamere tuuleparkide (mis võimaldavad ka kalavarudel taastuda) ...

kasutusele võtmisega“, peaksid liikmesriigid koostama suunised merekaitsealadega kokkusobivate avamere tuuleparkide asukohtade kindlakstegemiseks kooskõlas mereala ruumilise planeerimise direktiivi eesmärkidega, et edendada kooseksisteerimist. See peaks hõlmama ka kalandust.

Raportöör on seisukohal, et tõeline koostöö ja kalurite nõuetekohane kaasamine avamere tuuleparkide kavandamisse ja projekteerimisse peab olema eeltingimus ja juhtmotiiv kalanduse kooseksisteerimiseks ja avamere tuuleparkide ala ühiskasutuseks. Selleks et kalandussektoril oleks võrdsed võimalused, tuleb tagada kalandusorganisatsioonide õigeaegne, aktiivne ja täielik osalemine, et nad saaksid otsustavalt kaasa rääkida. Mereala ruumilisel planeerimisel peab olema selle saavutamisel otsustav roll.

Kuna kõige suurem püügipiirkondade ja avamere tuuleparkide ruumiline kattuvus esineb Põhjamere piirkonnas, on kooseksisteerimine seal äärmiselt oluline mõlema, nii kalanduse kui ka avamere tuuleenergia valdkonna jaoks. Peale selle, nagu on märgitud ELi avamere taastuvenergia strateegias, tuleks hinnata teiste merebasseinide head või suurt potentsiaali avamere tuuleparkide jaoks, pöörates erilist tähelepanu ujuvseadmetele.

Lisaks märgib raportöör, et praegused teadmised avamere tuuleparkide mõju kohta kalandusele keskenduvad ökoloogilisele ja keskkonnamõjule ning et hiljutistes empiirilistes uuringutes ei ole sotsiaal-majanduslikku ja sotsiaal-kultuurilist mõju hinnatud.

Endiselt on ilmne nii üldine andmete puudumine kui ka võrreldavate andmete puudumine. Seetõttu on vaja standardseid seireprogramme ja püügikoormuse andmete ühtlustamist, et mereenergia kasutamise laiendamise ökoloogilise ja sotsiaal-majandusliku keskkonnamõju hindamist oleks võimalik parandada. Tuleb parandada andmete ühilduvust ja võrreldavust ning vaja on põhjalikumaid analüüse ja andmevahetust, et jälgida võimalikku kumulatiivset mõju merekeskkonnale ning avamere taastuvenergia ja kalanduse vastastikust mõju.

Keskkonnaalased leevendusmeetmed tuleb välja töötada enne avamere tuulepargi ehitamist, selle ajal ja pärast seda. See peaks kehtima ka sotsiaal-majanduslike leevendusmeetmete, sealhulgas hüvitiste kohta, mis vajaksid lisaks rakendussuuniseid, et vähendada konflikte kalanduse ja avamere tuulepargi vahel.

Raportöör kinnitab, et avamere tuuleparke tuleks ehitada üksnes juhul, kui on tagatud, et sellel puudub negatiivne keskkonna- ja ökoloogiline ning majanduslik ja sotsiaal-kultuuriline mõju kooskõlas sinise majanduse ja Euroopa roheline kokkuleppe eesmärkidega. Kui otsused tuleb teha enne, kui vajalikud andmed teatavaks pruugivad saada, tuleks seega kohaldada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 191 lõike 2 kohast ettevaatusprintsipi. Juhul kui liikmesriigi mereala ruumiline planeering ei pruugi seda tagada, võib vaja olla täiendavaid ELi õigusnorme.

29.1.2021

TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS

kalanduskomisjonile

avamere tuuleparkide ja muude taastuenergia süsteemide mõju kohta kalandussektorile (2019/2158(INI))

Arvamuse koostaja: Morten Petersen

ETTEPANEKUD

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon palub vastutaval kalanduskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tuletab meelde ELi võetud kestlikku kohustust saavutada võitluses kliimamuutuste ülemaailmsete tagajärgedega hiljemalt 2050. aastaks CO₂-neutraalsuse eesmärk, nagu on kinnitatud Euroopa rohelises kokkuleppes ja taastekavas; võtab teadmiseks komisjoni ettepaneku kasvuhoonegaaside heitkoguste edasiseks vähendamiseks, nagu on rõhutatud komisjoni 17. septembri 2020. aasta teatises „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimaneutraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“ (COM(2020)562); tuletab meelde parlamendi volitusi, mis võeti vastu täiskogu hääletusel kliimaseaduse üle seoses heitkoguste vähendamise eesmärgiga aastaks 2030¹;
2. rõhutab, et taastuenergia ja energiatõhusus on heitevaba majanduse saavutamise peamised edasiviivad jõud; rõhutab, et 2030. aasta taastuenergia eesmärgi täitmiseks tuleb vastavalt suurendada avamere taastuenergia taristu võimsust ja tootmist; rõhutab, et avamere tuuleenergia on majanduses esilekerkivate ja uuenduslike sektorite seas üks kõige arenenum ja kiiremini kasvav haru; rõhutab, et avamere tuuleenergia aktiivne arendamine ja kasutuselevõtt peaks suurendama selle konkurentsivõimet energiaallikana ning aitama seeläbi kaasa energiahindade vähenemisele ja suuremale taskukohasusele;
3. rõhutab, et avamere tuuleenergia tootmise suurendamine on puhtale energiale üleminekuks hädavajalik; rõhutab, et kuna ELi avamere tuuleenergia tootmisvõimsus on praegu vaid 12 GW, tuleb seda suurendada, et jõuda 2050. aastaks potentsiaalse võimsuseni 300–450 GW; rõhutab, et avamere tuulepargid on elektri tootmiseks tavaliselt tõhusamad kui maismaa tuulepargid, kuna merel on tuuleressursid suuremad kui maismaal ja avamere piirkonda on võimalik paigaldada suuremaid ja võimsamaid generaatoreid;
4. rõhutab, et otsus leida 2030. aastaks täiendav ruum avamere tuuleenergia vähemalt 60 GW-le tootmisvõimsusele on äärmiselt oluline ja seda tuleks pidada järgmistel aastatel

¹ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0253.

esmatähtsaks; võtab arvesse, et avamere taastuenergia sektori laiendamine on Euroopa eri merebasseinide suurust ja võimsust arvestades väga erinev, eriti kuna suurem osa Euroopa avamere tuuleenergia võimsusest koondub Põhja- ja Läänemerele, kus on soodsamad tingimused; märgib, et tehnoloogia arengu tulemusena see potentsiaal jätkuvalt suureneb, sealhulgas Atlandi ookeanis ja Lõuna-Euroopa meredes;

5. rõhutab, et ujuvate tuuleparkide tehnoloogia võib oluliselt suurendada avamere tuuleparkide jaoks kasutatavat merepinda, seda eriti sügavates piirkondades; juhib tähelepanu asjaolule, et ujuvad tuulepargid saaksid tugevamate ja püsivamate tuulte tulemusena toota suuri energiakoguseid ja vähendada tuuleparkide visuaalset mõju Euroopa rannikualadel; need sobiksid paremini kokku kalapüügi ja laevateedega ning võiksid toimida peibutuspuügivahenditena, samuti annaksid ujuvad tuulepargid juurde võimalusi kasutada varem juurdepääsmatuid piirkondi ning kooskõlas mereruumi haldamise läbipaistvate ja integreeritud võimaluste varasema hinnanguga aitaksid need vähendada mereala ruumiliste konfliktide võimalikkust;
6. rõhutab vajadust rakendada avamere tuuleenergiat ELi süvavetes (st Vahemeres, Mustas meres ja Atlandi ookeanis); kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles laiendama ujuvate tuuleparkidega seotud uurimis-, arendus- ja uuendustegevust ning hindama üleeuroopalist huvi pakkuva tähtsa projekti teostatavust suuremahulise projekti tarvis;
7. tuletab meelde, et elektritootmine avamere taastuenergiast loob samuti võimaluse saastevaba vesiniku tootmiseks, nagu on välja toodud komisjoni 19. novembri 2020. aasta teatises „ELi strateegia avamere taastuenergia potentsiaali kasutamiseks kliimaneutraalsuse saavutamise eesmärgil“ (COM(2020)741) ning 8. juuli 2020. aasta teatises „Kliimaneutraalse majanduse saavutamine – lõimitud energiasüsteem kliimaneutraalse Euroopa nimel“ (COM(2020)299) ja „Kliimaneutraalse Euroopa vesinikustrateegia“ (COM(2020)301);
8. rõhutab, et avamere tuuleenergia tootmise ulatuslikuks laiendamiseks on vaja arukat lähenemisviisi, et tagada selle kooseksisteerimine muude kõnealustes piirkondades juba toimuvate tegevustega; rõhutab, et on juba näiteid kalandussektori ja avamere tuuleenergia sektori kooseksisteerimisest ning neid kogemusi tuleks kasutada parimate võimalike tavade leidmiseks ja jagamiseks asjaomaste ressursside mitmeotstarbeliseks kasutamiseks meretaristu kogu elutsükli vältel; rõhutab, et koostöö on ülimalt oluline kalapüügi ja tuuleparkide tegevuse ohutuks kooseksisteerimiseks: tuuleenergiasektor, kalurid ja kohalikud ametiasutused peaksid tegema kalatööstusega koostööd andmete vahetamisel ning tuuleparkide, kaablite ja nendega seotud vahendite, samuti ajutiste või alaliste keelualade ja kaitsealade, sealhulgas merre heidetud laskemoona sisaldavate alade, täpse asukoha määramisel;
9. rõhutab, et uute kestlike töökohtade loomine ning tuuleenergia kohaliku elektrivarustusena kasutamise toetamine aitavad kõige paremini prognoosida kohalike heakskiitu taastuenergia projektidele, näiteks avamere tuuleparkidele ja nendega seotud maismaataristule, ning et see muutuja vahendab energiajulgeoleku ja rannikupiirkonna kogukonna heakskiidu suhet; kutsub liikmesriike üles soodustama avamere tuuleenergia investeeringute arendamist programmide raames, mis tagavad üldsuse kaasamise ja aktiivse osavõtu;
10. rõhutab, et algusest peale tuleb arvestada merealade mitmeotstarbelise kasutamisega nii,

et avamere tuuleparkide esindajate huvid, kalandussektori vajadused ning ELi energia-, kliima- ja bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide täitmine oleksid omavahel tasakaalus; rõhutab, et hästi läbimõeldud projekteerimise ja ehitamise korral võivad avamere tuulepargid tuua kasu mere bioloogilisele mitmekesisusele ja leida kasutust refuugiumitena; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles hindama juba tegutsevate avamere tuuleparkide mõju mereelupaikade taastumisele ja bioloogilisele mitmekesisusele ning looma ELi parimaid tavasid;

11. rõhutab, et mere kasutamine energia tootmiseks nii, et samaaegselt oleksid tagatud keskkonnakaitse nõuded ning kalanduse ja muu majandustegevuse kestlik areng, eeldab ühist planeerimist ja merekasutuse kumulatiivse mõju, sealhulgas sotsiaal-majandusliku ja sotsiaal-kultuurilise mõju põhjalikku hindamist; usub, et avamere keskkonnas ja majanduses tegutsevate sektorite vaheline koostöö on ka õiglase ülemineku tõukejõud; kutsub pädevaid ametiasutusi üles hindama algatusi, mis ergutavad kohalikku majandust ja majandustegevust avamerel, ning leidma majandussektorite vahel koostoimeid, mis võivad olla tulevikukindla majanduse elavdamise aluseks;
12. rõhutab, et avamerepiirkondade mitmeotstarbelise kasutamise pikaajalisi võimalusi tuleb uurida varasemas etapis, et võimaldada avamere tuuleparkide laiendamist ja samal ajal leevendada nende otsest ja kaudset mõju kalandusele; rõhutab, et ELi õigusraamistik peaks aitama tagada keskkonnamõjude seiret ning meetmete võtmist nende mõjude ennetamiseks ja minimeerimiseks; rõhutab veel, et ELi avamere tuuleenergia strateegia väljatöötamisel peaksid kliima-, energia-, kalandus- ja mere bioloogilist mitmekesisust käsitlev poliitika üksteist vastastikku tugevdama;
13. rõhutab, et vajaduse korral peaks ruumi eraldamine põhinema ühisel mereala ruumilisel planeerimisel, milles osalevad komisjon, liikmesriigid ja naaberriigid, et optimeerida mereruumi kasutamist, valdkondade- ja riikidevahelist koostööd ning vastastikust austust ja heanaaberlikke suhteid arvesse võttes vähendada võimalikke ruumilaseid konflikte; rõhutab, et direktiivis 2014/89/EL sätestatud mereruumi plaanid tuleb kehtestada võimalikult kiiresti ja hiljemalt 31. märtsiks 2021;
14. palub komisjonil viia läbi mõjuhinnang, et uurida uute avamere tuuleparkide ehitamise eeldatavat majanduslikku, sotsiaalset, keskkonna- ja kliimamõju, samuti mõju elurikkusele piirkondades, kus on tõenäoline vastuollu sattumine kalandussektoriga.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	28.1.2021
Lõpphääletuse tulemus	+: 59 -: 3 0: 12
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	François Alfonsi, Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Michael Bloss, Paolo Borchia, Marc Botenga, Markus Buchheit, Cristian-Silviu Buşoi, Carlo Calenda, Andrea Caroppo, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Pilar del Castillo Vera, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Claudia Gamon, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Eva Kaili, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Łukasz Kohut, Zdzisław Krasnodębski, Andrius Kubilius, Miapetra Kumpula-Natri, Thierry Mariani, Marisa Matias, Eva Maydell, Georg Mayer, Joëlle Mélin, Iskra Mihaylova, Dan Nica, Angelika Niebler, Aldo Patriciello, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsati Obiols, Manuela Ripa, Jérôme Rivière, Robert Roos, Maria Spyraiki, Jessica Stegrud, Beata Szydło, Riho Terras, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Marie Toussaint, Isabella Tovaglieri, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Pascal Arimont, Cornelia Ernst, Jutta Paulus

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

59	+
PPE	Pascal Arimont, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Cristian-Silviu Buşoi, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Eva Maydell, Angelika Niebler, Aldo Patriciello, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Maria Spyraiki, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
S&D	Carlo Calenda, Josianne Cutajar, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Eva Kaili, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
RENEW	Nicola Beer, Nicola Danti, Martina Dlabajová, Valter Flego, Claudia Gamon, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Iskra Mihaylova, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen,
ID	Paolo Borchia, Thierry Mariani, Joëlle Mélin, Jérôme Rivière, Isabella Tovaglieri
ECR	Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski, Evžen Tošenovský
The Left	Marc Botenga, Cornelia Ernst, Marisa Matias
NI	Andrea Caroppo

3	-
PPE	François-Xavier Bellamy
ECR	Robert Roos, Jessica Stegrud

12	0
Verts/ALE	François Alfonsi, Michael Bloss, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Henrike Hahn, Jutta Paulus, Mikuláš Peksa, Manuela Ripa, Marie Toussaint
ID	Markus Buchheit, Georg Mayer
NI	Clara Ponsatí Obiols

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	25.5.2021
Lõpphääletuse tulemus	+ : 26 - : 0 0 : 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Clara Aguilera, François-Xavier Bellamy, Izaskun Bilbao Barandica, Isabel Carvalhais, Maria da Graça Carvalho, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Giuseppe Ferrandino, João Ferreira, Søren Gade, Francisco Guerreiro, Niclas Herbst, France Jamet, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matic, Francisco José Millán Mon, Grace O'Sullivan, Manuel Pizarro, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Annie Schreijer-Pierik, Ruža Tomašić, Peter van Dalen, Emma Wiesner, Theodoros Zagorakis
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Carmen Avram, Valentino Grant, Petros Kokkalis

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

26	+
ECR	Bert-Jan Ruissen, Ruža Tomašić
ID	Rosanna Conte, Valentino Grant
PPE	François-Xavier Bellamy, Maria da Graça Carvalho, Niclas Herbst, Francisco José Millán Mon, Annie Schreijer-Pierik, Peter van Dalen, Theodoros Zagorakis
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Pierre Karleskind, Emma Wiesner
S&D	Clara Aguilera, Carmen Avram, Isabel Carvalhais, Giuseppe Ferrandino, Predrag Fred Matić, Manuel Pizarro
The Left	João Ferreira
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Grace O'Sullivan, Caroline Roose

0	-

2	0
ID	France Jamet
The Left	Petros Kokkalis

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu